

Največji slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah -
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
- in the United States.
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

NO. 111. — ŠTEV. 111.

NEW YORK, SATURDAY, MAY 11, 1918. — SOBOTA, 11. MAJA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

JUGOSLOVANSKO GIBANJE

000

NEMCI SO V VELIKIH SKRBEH GLEDE AVSTRO-OGRESKE. — AVSTRIJA SE BLIŽA Z VEDNO VEČJO NAGLICO KATASTROFI. — "ARBEITER ZEITUNG" JE PREPOVEDANA V NEMČIJI. — IZJAVA SRBSKEGA MINISTRSKEGA PREDSEDNIKA. — PAPEŽEV NUNCIJ JE IZDAL AVSTRIJSKE SKRIVNOSTI. — NAJSTROŽJE ODREDBE PROTI JUGOSLOVANOM.

000

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 11, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Avtstria v stiskah

Amsterdam, 9. maja. — Le malo novic o tem, kar se dejanski dogaja v Avstrogrški, priobča nemško časopisje, vendar pa je najti dosti dokazov, da povzročajo razmere v dvojni monarhiji veliko skrb v Nemčiji.

Nek nemški list pravi, da pada Avstrogrška v bresnno nesrečo, dočim izjavlja nek drugi, da se bliža dežela z vedno večjo naglico katastrofi.

Berlinska "Kreutz Zeitung" pravi, da pretresajo cesarja Karola ostre krize, ki gredo v tem času daleko preko parlamentarnih meja.

Značilno je, da pozivlje "Neue Freie Presse" na enečne odredbe proti jugoslovanski nevarnosti in da zre z velikim nemirom na politično sodelovanje med južnimi Slovani in Čehe kot na veliko nevarnost za monarhijo.

Ton celega članka vzbuja čitalcu misel, da je položaj na južnih mejah monarhije neizmerno bolj resen kot si to domislja javnost.

Washington, D. C., 9. maja. — Največji avstrijski socijalistični list, dunajska "Arbtiter Zeitung", je že dva tedna prepovedana v Nemčiji.

V oficijskih brzozavkih, ki je dospela danes iz Švice, se glasi, da se je to zgodilo vsled interpelacije, ki jo je stavil v državnem zboru socialist Herbert.

Srbija in zaveznički

Washington, D. C., 9. maja. — Vojne cilje Srbije ter zunanjo politiko, katero nasleduje vlada tega naroda, obrazložuje besedilo izjave, ki jo je obelodanilo danes srbsko poslanstvo in sicer na podlagi izjave Nikole Pašića pred srbsko skupščino:

Izjava ministrskega predsednika, ki je dospela v poslanstvo danes, zahteva vstanovitev proste države za vse družine združene Jugoslavene, odstop Alzacie in Lotariške v roke Franciji, popolno zopetno vstanovljenje neodvisne Belgije, zopetno vstanovljenje kraljestva Čehov ter tudi kraljestva vseh Poljakov, združenje Italjanov z Italijo, Rumunov z Rumunsko ter Grkov z Grško.

V svojem ugotovilu je rekel min. preds. Pašić:

Katastrofa, ki je pokrila ruski narod s sramoto, je služila vsem drugim narodom kot svarilo, kajti definitivno se je vstanovilo prepričanje, da je Nemčija provereala to strašno vojno z namenom po osvojitvah in nadvladi.

Velika in prosta Amerika pa ni čakala tega trenutka da pride do sklepa napovedi vojne Nemčiji, ki je postavila kruto silo nad principijem prava in pravice. Nastop Amerike na vojnem pozorišču je izpolnil vrzel, ki je nastala vsled izjalovljenja Rusije.

Naši zaveznički, ki so prišli do prepričanja, da ne morejo še dalje računati na Rusijo, ter da bi bilo celo nevarno računati na vojaško pomoč od nje, so napeli vse svoje sile, da utrdijo solidarnost, ki jih je združevala.

Slednjič so nemške grozote privede Japonsko do sklepa da se še bolj aktivno ydeleži boja, katerega vojujo zaveznički še naprej za zmago prostosti in pravice.

Srbski narod, ki je doprinesel največje žrtve ter dal največje dokaze svoje lojalnosti in zvestobe do zavezničkov, more biti vsled tega sedaj zagotovljen, da njegove žrtve ne bodo zastonj in da bodo njega idealni uresničeni, če še nadalje nudi dokaze svojih državljanov in vojaških kreposti in če se še nadalje kot v preteklosti vstavlja intrigam, ki imajo kot cilj uničenje soglasja in zvezne obrambo skupnih interesov.

Vatikan in Avstrija

Rim, 9. maja. — Nobenega bolj značilnega znaka glede razmerja med Vatikanom in Avstrogrško, ki je postal zelo napeto, ni mogoče najti kot je pričakovano odpoklicanje papežkega nuncijsa na Dunaju, katerega ne smatrajo še nadalje tam kot zaželjivo.

Javna tajnost je, da je odprklic nuncijsa v zvezi z razkritji glede mirovnih naporov Avstrogrške pred letom dni. Ta razkritja pripisujejo indiskretnosti nuncijsa, kajti domneva se, da so njegova zaupna poročila preprečila sodelovanje papeža v naporih, ki bi bili drugače uspešni.

(Nadaljevanje na 2. strani.)

AMERIŠKA MOČ V FRANCII

VOJNI TAJNIK BAKER JE REKEL, DA SE NAHaja V FRANCII VEČ KOT POL MILJONA AMERIŠKIH VOJAKOV. — POSILJAJU JIH PREKO MORJA PETKRAT VEČ KOT PRED ENIM MESECEM. — PREDSEDNIK WILSON JE SAM POSPEŠEVAL AKCIJO. — MESECA JULIJU BO V FRANCII MILJON AMERIŠKIH VOJAKOV.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 11, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 9. maja. — Vojni tajnik je sinoč naznail, da se nahaja v Franciji že več kot pol miljona ameriških vojakov. Podal je sledoč izjavo:

"Že v januarju sem povedal se našemu odboru, da je zelo vrijetno, da bo še v letosnjem letu postanil v Franciji pol miljona vojaških.

Niti zdaj, niti pozneje pa ne bom smel govoriti o številu ameriških čet v Franciji, toda srečen sem, da morem izjaviti, da smo moje preročevanje v januarju prekossili."

V splošnem se Bakerjeva izjava susterja za gotovo, da znaša število ameriškega vojaštva precej nad pol miljona, toda vojni departement nikakor noč dati so vrzalniku nukake prilike, da bi vedel, koliko je število ameriških vojakov onkraj morja.

Zekaj tednov je bila javna tajnost, da se je prevazanje ameriških čet v zadnjem času zelo povečalo. Posebno pa še, odkar se je pričela nemška ofenziva 21. marca.

Na nujno zahtevo angleške in francoske vlade je predsednik Wilson odredil, da ima prevoz čet pred vsem drugim in da se mora v to svrhu porabiti vsa kota-tona, ki je na razpolago. Poleg ameriških ladij je tudi Anglija dala precejšnje število svojih ladij za prevajanje ameriških čet.

Zelo važen faktor v načrtu za naglo pošiljanje čet je bil dosežen v sporazumu med angleško, ameriško in francosko vlado, da se ameriški vojaki pridelejajo angleškim in francoskim brigadam. To pomeni, da Amerikance premeljajo in oskrbujejo angleški in francoski oddelki, katerim so dodeljeni. To dovoljuje Ameriki, da posilja vojašto manj opremljeno in brez potrebe oskrbovanja potem, ko je došlo v bojno zembo.

Da se desope do številke glede dejanskega stanja vojskujočih se mož, je treba odšteeti seznam za mornarje pomožnega brodovja.

Vse te je treba namreč odšteeti. Radniki pri draftu so mnem, da bo ostalo v prvem razredu po vseh četnah več kot miljon petstotisoč za vojno sposobnih mož.

Avtoritativno se izjavlja, da po vsem vjetruje ne bo treba pričeti z drugim razredom v tem letu. V prvem razredu se nahaja sedaj 2,400,000 mož.

Da se desope do številke glede dejanskega stanja vojskujočih se mož, je treba odšteeti seznam za mornarje pomožnega brodovja. Vse te je treba namreč odšteeti. Radniki pri draftu so mnem, da bo ostalo v prvem razredu po vseh četnah več kot miljon petstotisoč za vojno sposobnih mož.

Prikljupilo armadnim silam na drugi prikljupilo armadnim silam na drug način kot potom drafta. Mesto New York je poleg 58,000 mož katere so vpoklicali soglasno z dolobčanim draftom, dalo armadi še nadaljnji 42,000 mož potom prostovoljnih priglašitev in sicer k armadi, mornarici in mornariškemu zboru.

Mesto New York je dalo tudi 3500 častnikov ter armadnih uradnikov. Ti može so bili vsi iz prvega razreda, kajti morali so biti lesno sposobni ter tudi drugače uporabljenci za službo v tujini.

Tekom naslednjih par mesecev bodo stalno klicali pod zastave, skupno število mož pod orozjem dne 1. maja je bilo miljon de vsetotisoč mož; število mož pod orozjem, ko bo dovršena mobilizacija meseca maja: dva milijona devetstotpetdeset tisoč. Skupno število draftnih mož v vojaški službi: en miljon dvestopetdeset.

Dasiravno se ne more ugotoviti, kakšno je natanko število ameriških čet v inozemstvu v tem času, so vendar desope danes iz avtoritativnih krovov naslednje številke glede skupne sile tako v tej deželi kot v Franciji.

Skupno število mož pod orozjem dne 1. maja je bilo miljon de vsetotisoč mož; število mož pod orozjem, ko bo dovršena mobilizacija meseca maja: dva milijona devetstotpetdeset tisoč. Skupno število draftnih mož v vojaški službi: en miljon dvestopetdeset.

Gibanje čet v Franciji v zadnjih par tednih vspričo dogodkov zvezanih z nemškimi ofenzivami v Flandriji in Pikardiji, so presegalo glede obsega najbolj ročnata upanja, ki so jih gojili vojaški izvedenci pred šestimi meseci.

Dasiravno se ne more ugotoviti, kakšno je natanko število ameriških čet v inozemstvu v tem času, so vendar desope danes iz avtoritativnih krovov naslednje številke glede skupne sile tako v tej deželi kot v Franciji.

Predsednik Wilson sam, katerega sta pozvala Lloyd George in Clemenceau, naj ne varčuje z nimakimi napori, da spravi ojačanja na težko ogrožene čete zavezničkih.

Gibanje preko Atlantika tekom zadnjega dela aprila je bilo petkrat večje kot so bili največji napori v pretekli zimi. Vsak teden je postajala reka borilive večja. Če se vstrelja pri sedanji hitrosti, domnevajo vojaški izvedenci, da bo julija v Franciji skoraj miljon mož.

Ti može so se prej hoteli boriti proti Italiji, ker so mislili, da italijanske težje glede Jadranskega morja ravnatočno ogrožajo njihovo prostost kot jo ogroža avstrijska Hrvati in drugi Slovani.

Ti može so se prej hoteli boriti proti Italiji, ker so mislili, da italijanske težje glede Jadranskega morja ravnatočno ogrožajo njihovo prostost kot jo ogroža avstrijska Hrvati in drugi Slovani.

En milijon dvestotisoč mož, ki so zanj v ozemju, vključuje milijon mož v redni armadi in narodnih garnizionih ter devetstotisoč draftnih mož, ki so se nahajajo v vojaški

IZ RUSIJE

Burčev je pobegnil iz Rusije. — Kerenski se nahaja v Norvegiji in bo v kratkem odpotoval v Ameriko. — Zaveznički morajo pomagati Rusiji. — Boljševizem se mora satreti.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 11, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Stockholm, Švedska, 10. maja. — V nekem pogovoru je ruski žurnalista Vladimir Burčev, ki je ravnikar pribeljal iz Rusije v Švedske, rekel, da je Aleksander Kerenski na potu v Ameriko. O svojem begu in doživljajih pripoveduje Burčev sledoč:

"Tri dni pred boljševiško revolucijo je Kerenski konfisciral moj list "Obiskeče Delo", ker sem ostro napadel boljševike. Kerenski je ukazal justičnemu ministru Malantoviču, da me arretira.

"Tri dni pred boljševiško revolucijo je Kerenski konfisciral moj list "Obiskeče Delo", ker sem ostro napadel boljševike. Kerenski je ukazal justičnemu ministru Malantoviču, da me arretira.

"Tri dni pred boljševiško revolucijo je Kerenski konfisciral moj list "Obiskeče Delo", ker sem ostro napadel boljševike. Kerenski je ukazal justičnemu ministru Malantoviču, da me arretira.

"Tri dni pred boljševiško revolucijo je Kerenski konfisciral moj list "Obiskeče Delo", ker sem ostro napadel boljševike. Kerenski je ukazal justičnemu ministru Malantoviču, da me arretira.

"Tri dni pred boljševiško revolucijo je Kerenski konfisciral moj list "Obiskeče Delo", ker sem ostro napadel boljševike. Kerenski je ukazal justičnemu ministru Malantoviču, da me arretira.

"Tri dni pred boljševiško revolucijo je Kerenski konfisciral moj list "Obiskeče Delo", ker sem ostro napadel boljševike. Kerenski je ukazal justičnemu ministru Malantoviču, da me arretira.

"Tri dni pred boljševiško revolucijo je Kerenski konfisciral moj list "Obiskeče Delo", ker sem ostro napadel boljševike. Kerenski je ukazal justičnemu ministru Malantoviču, da me arretira.

"Tri dni pred boljševiško revolucijo je Kerenski konfisciral moj list "Obiskeče Delo", ker sem ostro napadel boljševike. Kerenski je ukazal justičnemu ministru Malantoviču, da me arretira.

"Tri dni pred boljševiško revolucijo je Kerenski konfisciral moj list "Obiskeče Delo", ker sem ostro napadel boljševike. Kerenski je ukazal justičnemu ministru Malantoviču, da me arretira.

"Tri dni pred boljševiško revolucijo je Kerenski konfisciral moj list "Obiskeče Delo", ker sem ostro napadel boljševike. Kerenski je ukazal justičnemu ministru Malantoviču, da me arretira.

"Tri dni pred boljševiško revolucijo je Kerenski konfisciral moj list "Obiskeče Delo", ker sem ostro napadel boljševike. Kerenski je ukazal justičnemu ministru Malantoviču, da me arretira.

"Tri dni pred boljševiško revolucijo je Kerenski konfisciral moj list "Obiskeče Delo", ker sem ostro napadel boljševike. Kerenski je ukazal justičnemu ministru Malantoviču, da me arretira.

"Tri dni pred boljševiško revolucijo je Kerenski konfisciral moj list "Obiskeče Delo", ker sem ostro napadel boljševike. Kerenski je ukazal justičnemu ministru Malantoviču, da me arretira.

"Tri dni pred boljševiško revolucijo je Kerenski konfisciral moj list "Obiskeče Delo", ker sem ostro napadel boljševike. Kerenski je ukazal justičnemu ministru Malantoviču, da me arretira.

"Tri dni pred boljševiško revolucijo je Kerenski

"GLAS NARODA"
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.
Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
62 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko Za celo leto za mesto New York \$5.00
In Canada \$3.50 Za pol leta za mesto New York.. 3.00
Za pol leta 2.00 Za četr leta za mesto New York 1.50
Za četr leta 1.00 Za iznenadno za celo leto..... 6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemski nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays

Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Dinar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalisce naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

62 Cortlandt St., New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Vzroki nemirov in bojev v Avstriji

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 11, 1918 as required by the Act of Oct. 6, 1917.

Stanje nemira in nezadovoljstva po celi Avstroogrski, katero poročila z Dunaja in iz Budimpešte ne zanikujo, ima dva različna ter ostro določena vzroka: prvi ali ekonomski vzrok se je pojavi vsled skrajnega pomanjkanja dobove živil; drugi, politični vzrok, pa je posledica zvez slovanskih narodov ter tej zvezi sledenemu povečanju moči po številu najmočnejšega plemenskega elementa v monarhiji.

Vsak teh vzrokov zase bi nudil resen problem za narod tako raznolikega pokolenja kot je avstrogrsko prebivalstvo.

Oba vzroka skupaj pa sta pokazala nezmožnost vlade glede zahtev naroda, tikajočih se hrane ter sta izsilila ministerjalne krize, nadalje povelje cesarja Karola za ododenje avstrijskega parlamenta ter za avtokratične odredbe, kojih cilj je zatrtje delovanja tega zastopstva.

Pomanjkanje hrane je bilo razvidno pred nekaj časa, ko je vlada objavila, da je pričakovano iz Ukrajine izostalo ter da bo vsled tega vlada prisiljena pozvati kmete, naj pomagajo prehranjevati narod iz svojih zalog, ki so bile že takrat skoraj izčrpane.

Da priznava Nemčija resnost tega položaja, je razvidno iz oficijskega berlinskega ugovora, da bodo vse zaloge živil iz Ukrajine tekom enega meseca pošiljali edino le v Avstrijo.

Avstrijska vlada je poskusila razdelitev obstoječih zalog živil na Češkem.

Ta napor pa je zadel na največjo oviro vsled narodnostnih bojev med obema plemenoma ter so spor končno uravnali šele na ta način, da so imenovali razdelilni odbor, v katerem so imeli Čehi večino zastopstva, dočim so imeli Nemci in drugi narodi manjšino.

Tirolski Nemci so se obrnili na Berlin s prošnjo za pomoč, in Berlin je odgovoril avstrijskemu min. predsedniku von Seydlerju na to prošnjo, da bodo to province in druge avstrijske severne mejne province priklopili Nemčiji v svrhu dobave hrane.

Avstrija je dolžila Ogrsko, da ji noče dati na razpolago svojih zalog in da noče žnjo na enak način deliti tega, kar je dobila na Rumunskem.

Na Ogrskem pa prevladuje intenzivno trpko čustvo vsled dolžitev Slovanov, da so jih Madžari osleparili za njih pravičen delež pri dobavah in da so celo povečali svoje lastne zaloge s tem, da so ropali zaloge kmetov v svojih slovanskih delih države.

Najti je le manjše znake obnovljanja trposti starega boja med različnimi narodnostmi.

Odgovor čeških poslancev na govor grofa Černina je bilo popolno zavrnjenje njegovega ugovora, da ni nikake zveze med Jugoslovani in Čehi.

Obe ti slovanski skupini sta bili nadalje ogorčeni vsled njegove izjave, da jih bodo — z bičem prisilili k pokornosti.

Vsled tega sta pričeli skupno delati proti Madžarom in Nemcem in najbolj napredni so celo zavzeli stališče popolne ločitve tako od Avstrije kot od Ogrske ter vstavitve svojega lastnega kraljestva ali cesarstva, v katerem naj bi bili zastopani vsi slovanski narodi.

Vsled te svoje nove zveze so prvci v zgodbini zmagli priti do sporazuma z Italijo ter si zagotoviti pomoč slednje v tem gibanju.

V tem je tudi pojasnilo zadnjih izgredov v Ljubljani in drugih delih Kranjske in Koroške ter tudi pojasnilo za številne dezertacije Jugoslovanov in Čehov na italijansko stran.

V tem tiči nadalje vzrok obiska avstrijskega cesarja na italijanski fronti in premeščenja slovanskih polkov na zapadno fronto v Franciji.

Različna plemena v Avstrogrski so si stala z mečem v roki nasproti toliko časa, da vse, kar se je zadrži čas zavrsilo, ni samoposebi znak prihajajoče revolucije v Avstrogrski.

Nadalje tudi to ne znači, da bi mogli domnevati odpad Avstrije od Nemčije.

Kljub temu pa so vsa znamenja, vedno naraščajoče slabosti dvojne monarhije.

Izvršil se je nov razpored sil, ki ga je treba vpoštovati.

Nemci so v njih lastno obrambo pognali v narocje Berlina, in slovanski blok razvija močno sovražne tendence proti Nemčiji in nemškemu pohlepnu.

Sprevod nemških kulturonscev**Jugoslovansko gibanje**

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 11, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Nuncija istotako dolže, da je predlagal papežu, naj pošle posebnega zastopnika na Poljsko ter da je pojasnil papežu politične intrige dunajske dvorne klike, vsled česar je prišlo do komplikacij med Avstrijo in sveto stolico posebno v zvezi z zasedovanji zatiranih narodov v Avstrogrski.

Soglasno z brzjavkami iz Curiha na "Messenger", namerava ukreniti ministrski predsednik von Seydler najstrožje odredbe proti slovanski agitaciji.

Komentarji listov kažejo, da so predlogi von Seydlerja glede avtonomije podrejenih narodnosti popolnoma neprimereni in da razodevajo vsi prizadeti, da se habzburgska politika ne more izpremeniti, celo če bi imel cesar Karol dobre namene.

Rimska "Tribuna" je pričevala, pregled položaja, v katerem pravi, da so upanja v gotovih krogih glede avtonomij kot zdravilnih sredstev onemogočena vsled stališča Nemcev in Madžarov.

Izjave avstrijskega ministrskega predsednika so zelo koristne, ker zamorejo razpršiti številne iluzije ter ojačiti gibanja, katera so započeli pretekli mesec na jugoslovanskem kongresu v Rimu.

Ameriske lokomotive v Franciji.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 11, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, Francija, 8. maja. — Na

železniških progah v Franciji se nahaja 245 velikih ameriških lokomotiv, katere so prepeljali v Francijo v posameznih delih in se stavljeni v vojaških strojnicih.

Ravno tako je v prometu 514 ameriških tovornih železniških voz po 30 ton prostornine; 700 jih se stavlja, 700 pa jih je na potu. Navadni francoski tovorni voz ima samo 10 ton prostornine.

Zapiranje nemških socialistov.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 11, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam Nizozemska, 9. maja.

— Neko poročilo iz Lipskega "Vorwaerts" v Berlinu pravi, da je sodišči v Lipskem zaradi veleizdaje obsodilo 12 draždanskih socialistov, ki pripadajo stranki neodvisnih socialistov. Lansko leto so razširjali pamflete, s katerimi so agitirali, da se odstrani nemška vlada ter so nagovarjali na stavko, potem katere so hoteli mir.

Obojeni so bili na zaporno ka-

zen od 18 mesecev do 8 let.

Izmenjava ujetnikov.

True translation filed with the post-

master at New York, N. Y. on May 11,

1918 as required by the Act of October

6, 1917.

Paris, Francija, 9. maja. — Med

Francijo in Nemčijo je prišlo v

te vozove.

True translation filed with the post-

master at New York, N. Y. on May 11,

1918 as required by the Act of October

6, 1917.

Paris, Francija, 9. maja. — Med

Francijo in Nemčijo je prišlo v

te vozove.

True translation filed with the post-

master at New York, N. Y. on May 11,

1918 as required by the Act of October

6, 1917.

Paris, Francija, 9. maja. — Med

Francijo in Nemčijo je prišlo v

te vozove.

True translation filed with the post-

master at New York, N. Y. on May 11,

1918 as required by the Act of October

6, 1917.

Paris, Francija, 9. maja. — Med

Francijo in Nemčijo je prišlo v

te vozove.

True translation filed with the post-

master at New York, N. Y. on May 11,

1918 as required by the Act of October

6, 1917.

Paris, Francija, 9. maja. — Med

Francijo in Nemčijo je prišlo v

te vozove.

True translation filed with the post-

master at New York, N. Y. on May 11,

1918 as required by the Act of October

6, 1917.

Paris, Francija, 9. maja. — Med

Francijo in Nemčijo je prišlo v

te vozove.

True translation filed with the post-

master at New York, N. Y. on May 11,

1918 as required by the Act of October

6, 1917.

Paris, Francija, 9. maja. — Med

Francijo in Nemčijo je prišlo v

te vozove.

True translation filed with the post-

master at New York, N. Y. on May 11,

1918 as required by the Act of October

6, 1917.

Paris, Francija, 9. maja. — Med

Francijo in Nemčijo je prišlo v

te vozove.

True translation filed with the post-

master at New York, N. Y. on May 11,

1918 as required by the Act of October

6, 1917.

Paris, Francija, 9. maja. — Med

Francijo in Nemčijo je prišlo v

te vozove.

True translation filed with the post-

master at New York, N. Y. on May 11,

1918 as required by the Act of October

6, 1917.

Paris, Francija, 9. maja. — Med

Francijo in Nemčijo je prišlo v

te vozove.

True translation filed with the post-

master at New York, N. Y. on May 11,

1918 as required by the Act of October

6, 1917.

Reformacija in socialni boji slov. kmetov

To je bila odvisnost od zemljiške gospode. To so čutili. Zakaj vedeli so, da je ta gospoda izvečine tujska, ki si je osvojila vlado nad njimi. Kmetje so nastopali kot povsem samostojen narod, ne le kot drubažni sloj.

To je bilo tudi pravilno, kajti hrvaški in slovenski narod je obstajal — lahko se reče — le iz podložnega kmetstva, zakaj tudi domači plemenitaši so se, izvzemši redke izjeme, potujoči.

Najznamenitejši med uporniki je bil brez dvoma — Ilija Gregorić, doma iz Ribnika pri Metliki. Tahy, njegov zemljiški gospod, mu je kratkomalo vzel vse njegovo premoženje vredno 200 cekinov. Ker je bil v mladih letih vojak, ki se je vdeleževal turških bojev, je imel tudi vojaške zmožnosti, ki so sedaj dobro služile upornikom. —

On je bil, ki je napravil bojni načrt.

Po tem načrtu bi se kmetska vojska razdelila v več oddelkov. S Hrvaska je nameraval preko Kranjskega grodretja na Štajersko. Obenem pa si je nameraval zagotoviti odprt pot do morja. Pa tudi nevarnosti — turškega razbojništva ni pozabil.

Zato je določil, da ostane del upornikov doma, da varuje za vsak slučaj mejo. Težka je bila njegova naloga, ker je moral povsod, kamor je prišel, kmete šele zbirati, urejevati in navduševati.

* * *

Gosposka se je seveda gibanja prestrašila. O Iliju Gregoriću so govorili, da je — čarownik in da spravlja kmete s čarovniškimi sredstvi v buno. Ko so ga pozneje na Dunaju sodili, so mu stavili dunajski sodniki tudi vprašanje:

— Kakšna je bila tista pijača, ki jo je ponujal ljudem, da je vsakdo, ki jo je okusil, dobil veselje do upora, etudi poprej še ni bil upornik?

Tudi sedaj je gospoda, ko je pretil silen plamen, izpozna, da se s podložniki prekruto ravna.

Štajerski stanovi so se naprimer močno pritoževali nad nekrščanskim in sirovim ravnjanjem nekaterih grščakov s kmeti, ki so vsled tega vedno pripravljeni vzdržiti nepokorno roko. — Tudi med hrvaškim plemstvom jih je bilo nekaj, ki so naravnost in odkrito obsojali krivice, storjene kmetom.

Pa vse to ni nič koristilo. Pravica se le ni dala. Družba je slonila na socialni krivici, na gmotni in osebni odvisnosti kmetske mase, in zato prizadevanja posameznih milosrđev niso dosegla smotra.

Kmetje pa se tudi niso dali z ničemer več motiti. — Zanašali so se izključno nase in na svojo moč.

* * *

Po skoraj enoletnih pripravah so se 29. prosinca 1573 prvi vzdignili hrvaški kmetje. Bili pa so slabo obroženi: s cepci, krampi, kosami; nekateri tudi s puškami in dvocevkami. Tudi so imeli nekaj malih topov na kolesih s seboj. Razdeljeni so bili na šest oddelkov, od katerih je imel vsak po dva poveljnika.

Napotili so se proti Štajerski.

Nadvojvoda Karol je poslal svojega odposlanca h kmetom, da posreduje. — Brez uspeha. Zato tudi gospoda ni držala rok križema. Pripravljala se je, da vduši upor s silo, ker drugače ni šlo.

Gosposka v Ljubljani je ukazala deželni vojski, naj se pripravi nemudoma za boj. Grarščaki brežiške okolice so dobili povelje, da na deželne stroške opazujejo gibanje upornikov. Posebna njihova naloga je bila, da poizvedo za imena kmetskih poveljnikov.

Zaprli so pot na Dolenjsko in Hrvasko in prepovedali za čas nemirov tam kupčevati in trgovati.

* * *

Tudi štajerska deželna bramba se je zbrala. Vsak peti in deseti izurjeni mož je bil poklican pod zastavo. Koroško plemstvo pa je opazovalo kmetsko gibanje na Gorenjskem.

Tudi hrvaško plemstvo se je pripravilo za boj. Načelu so bili: ban, zagrebški škof Juri Drašković, poveljnik hrvaške granice Herbart Turjaški, grof Zrinjski in drugi. —

Ker je bila gospoda v denarnih zadregah, je posodil Štajercem solnograški nadškof Janez Jakob 25,000 gold. na pol leta in deželne stanovi Gornje in Dolenje Avstrije 20,000 gold. na tri mesece.

Kmetje so si med tem že osvojili Krško mesto. Tu jih je premagal Jošt Thurn po srditem boju. Thurnovi Uskoki so na to izropali mesto dodobra, pomorili vse, kar jim je prišlo pod nož; tudi ženskam in otrokom niso pribanašali. Nekaj ujetih kmetov so odvedli v Ljubljano, kjer so jim odsekali roke in porezali ušesa — "drugim v strah". —

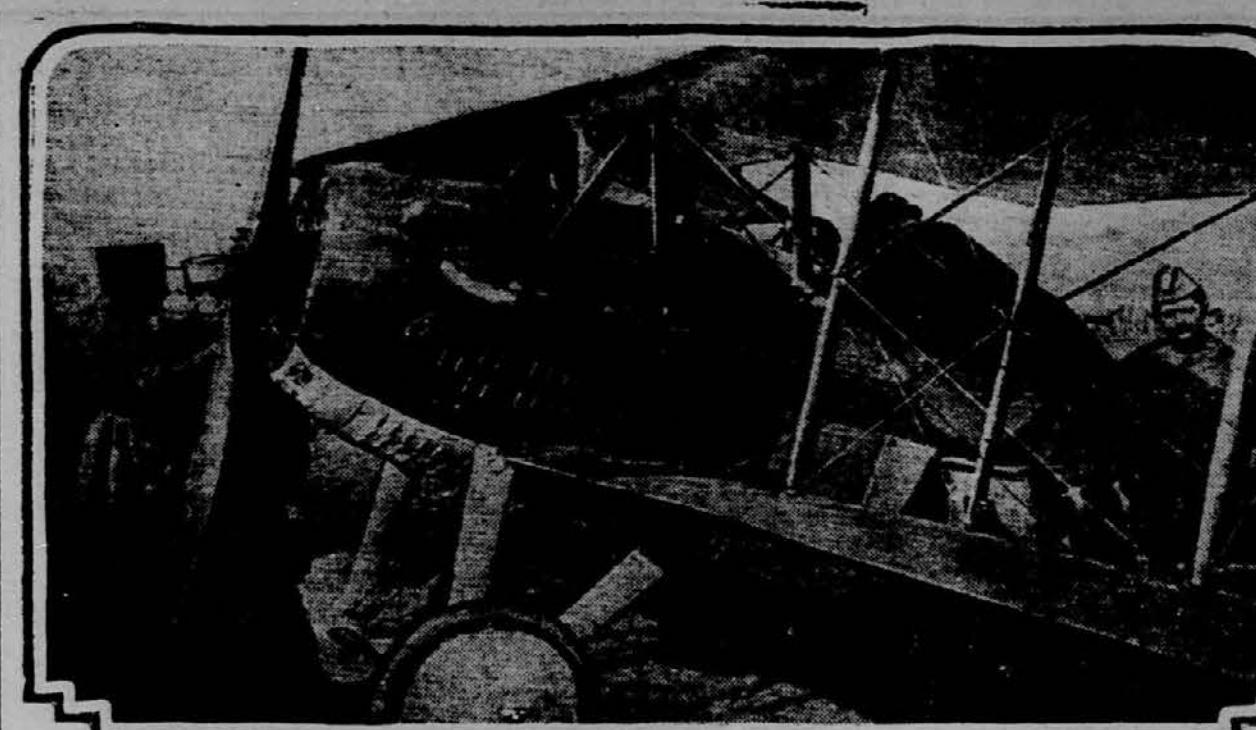
Thurn se je pozneje opravičeval nad izvršenimi grozodi, češ — drugače v takih izrednih razmerah ne gre... .

* * *

Ilija Gregorića in njegov oddelok so 7. svečana pri Kozjem na Štajerskem obkolile čete Alipiča, Zrinjskega in banove vdove. Naslednji dan — 8. svečana 1573 — se je imela odločiti usoda vrhovnega poveljnika kmetske vojske. On in vsi kmetje so vedeli, da gre za življeno.

Ilija je svojo vojsko navduševal in hrabril, zakaj velje, da pota nazaj ni. Boj je bil torej zelo srdit in neprizanesljiv. Mnogo stotin kmetov je mrtvih obležalo na bojišču in mnogo so jih ujeli. Skoraj vsi kmetski poveljniki so bili mrtvi; le Ilija je utekel.

Tudi Jošt Thurn je zopet pobil nadaljne oddelke kmetske vojske na Turopolju in na Sotli, tako da je ostal zadnji, sedaj glavni del kmetske vojske pri Stubiških Koplicah. Bilo jih je približno 10,000. Poveljevala sta

Francoski poročnik Nungesser (na levi strani svojega ae replana, ki je izstrelil 33 nemških zrakoplovov.

jim Matija Gubec in Andrej Pasanac.

Tu se je odločil zadnji boj srditega upora. Gubec in Pasanac sta z vso svojo zgovornostjo na vduševala svoje ljudi. 14. svečana 1573 jih je napadla hrvaška vojska. Junaško so se kmetje branili, celo napadali so. Dolge štiri ure že trajala boj, mož proti možu. Zmaga pa se ni odločila.

V vrstah kmetov raste pogum, zmaga se skoraj že nagiblje na Gubčeve stran...

Toda v tem dobe plemenitniki nove pomoči. Počasi se začenja zmešnjava v kmetskih vrstah; 4,000 do 5,000 kmetov je obležalo na bojišču. Gubeca in Pasanca pa so zmagovalni plemenitniki ujeli — živa.

Zadnja nuda je bila pobita.

Ilija Gregorić so pozneje ujeli na Avstrijskem in ga na Dunaju obsodili na smrt. Na smrt jih je bilo obsojenih tudi mnogo drugih ujetih kmetov; obešali so jih na drevesa poleg kmetskih hiš; ropali so zmagovalci o vasesh, začigali hiše in cela selišča. Končno so naložili ljudstvu še takozvani "punktarski davek".

Ujetega Gubeca so odpeljali v Zagreb kjer so si zmagovalci izmislieli zanj po ogrskem vzorecu posebne muke, da se tako osvetijo nad njim, ki so mislili o njem, da je povzročitelj vsega.

Posadili so ga na javnem trgu na razbeljeni železni prestol in mu zabil v glavo razbeljeno železno krono z dolgimi žreblji.

Tako je izdihnil v nepopisnih mukah kmetski cesar.

To je bil zadnji in tudi največji poskus slovenskega in hrvaškega kmetstva: **doseči svobodo.**

Niso jo dosegli kljub velikim in strašnim žrtvam.

Abotna je misel, da je šlo toliko tisoč kmetov v smrt za sanje Matija Gubca ali pa za pripovedko o kralju Matjažu. **Socialen boj je bil to, v svoji veličini grozen in imponantan, kakršnih pozna zgodovina le malo.**

Odslej se niso pri nas kmetski upori več pojavljali v takih krasnih veličinah.

Našemu narodu so vzeli — poleg verske reformacije — najboljše moči. Izropala je našemu ljudstvu dušo žeja tedanjih plemenitnikov po bogastvu, moči in oblasti.

Onemoglo je obležalo to slovensko telo na polju — socialnega boja. Prsti je moralova nova doba, ki jo pričenja velika francoska revolucija, da se je v splošnem družbenem ognju osvobodil kmet stoletnega suženjstva in da je zavedel zopet kot **samostojen narod**.

Socialni boji slovenskih kmetov v srednjem veku so takor plamteča grmada v zgodovini slovenskega ljudstva. —

Bili so predigra bojem današnje dobe.

(Konec.)

Novi zračni junak.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 11, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, Francija, 10. maja. — Včeraj je poročnik Fonck tekmo dveh patrolov spravil na tla šest nemških biplanov. Prva dva je izstrelil v desetih sekundah, tretje pa per minut pozneje, ostale tri pa tekmo druge patrole.

Enakega uspeha ni še nikdo dosegel. Fonck je sedaj največji francoski borilec v zraku, odkar je umrl Guyenemer.

"Great, da maščujem poročnika Chaput", je rekel poročnik Fonck predno je včeraj zjutraj odletel v zrak. Chaput, ki si je mogel zaznamovati 16 sovražnih aeroplakov, je bil v torem ubit.

Poročnik Fonck je komaj zapustil letališče, ko je zadel na sovražno skadriro. Letel je naravnost proti njej ter je otvoril ogenj s strojno puško in je izstrelil dva nemška aeroplana v manj kot desetih sekundah. Nato se je obrnil proti tretjemu stroju, ki se je nahajal v strelni razdalji in ga je v petih minutah strmolglavil proti zemlji.

Poročnik Fonck se je vrnil na letališče, da vzame gazolin in da se nekaj odpočije, predno odleti na drugo patrilo, na kateri je zadel zopet na eno skadriro. En

dovirkilnik je razstrelil na kose, dva druga pa je videl priletni na zemljo: vse se je zgodilo v petih minutah.

(11-14-5)

VARILO NA VESELICO,

katero prirede

DRUŠTVO STEV. 142 SSPZ,

v White Valley, Pa.

dne 30. maja (Memorial Day)

v Slovenski dvorani.

Pričetek ob 2. uri popoldne.

Igrala bo godba na pihala

Export Star Band.

Tem potom vabimo vsa tukajšnja društva, kakor tudi ona iz bližnjih naselij, da se polnočevalno vdeleže te naše veselice, vabljenci so tudi posamezni rojaki in rojakinje. Za dobro zabavo in izvrstno postrežbo bo skrbel pripravljeni odbor.

Na veselo svidenje v četrtek 30. maja!

Odbor.

(11-13-5)

VARILO

na

VELIKO

PLESNO VESELICO,

katero prirede

DRUŠTVO JASNA POLJANA

St. 10 SDPZ, v Brownfieldu, Pa.

v soboto dne 25. maja

v Slovenski dvorani v Uniontown.

Pričetek ob 6. uri zvečer.

Vstopnina za moške \$1.

Dane so vstopnine prostne.

Vljudno vabimo vsa sosednja društva, kakor tudi posamezne rojake in rojakinje, da se naše veselice v polnem številu vdeleže.

Za dobro postrežbo bo prijetno zavabovo bo obilo preskrbljeno.

K obilni vdeležbi vabi odbor.

(11-14-5)

IZ URADA

Z. J. P. D.

JOHNSTOWN, PENNA.

GLAVNI ODBORNIKI Z. J. P. D.

Predsednik: PRIMOŽ KOGOJ, 39 04 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Podpredsednik: J. A. MATIJAŠIĆ, c/o Woodlawn Trust Co., Woodlawn, Pa.

Gl. tajnik: JOS. DUPIN, 815 Bradley Alley, Johnstown, Pa.

Tajnik za slov, oddelek: PETER SRNOVRŠNIK, P. O. Box 279 Forest City, Pa.

Blagajnik: ŠTEFAN HORVATIČ, c/o First National Bank Alliquippa, Pa.

Vrhovni povevodja in arhivar: IGN. HUDE, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

NADZORNI ODBOR:

za slovenski oddelek:

Ga. AGNES ZALOKAR, Cleveland, O.

JOSIP REMS, New York, N. Y.

za hrvaški oddelek:

JURAJ NORŠIČ, Cleveland, O.

JURAJ ČRASIČ, Johnstown, Pa.

Pevskim društvom

V sedanjem času je pač težko bi rad rudečih rož, Zv. Prelove iz

IMENA IN NASLOVI URADNIKOV

DRUŠTEV S. D. P. Z. ZA LETO

1918.

Boritej, Stev. 1, Conemaugh, Pa.

Predsednik: Fr. Dremelj, 433 Chestnut St.; blagajnik: Matija Šergan, 1 Court St., Box 451; tajnik: Frank Skufca, box 123 — Vsi v Conemaugh, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani Sv. Alojzija.

Pomočnik, St. 2, Johnstown, Pa.

Predsednik: Anton Tomšan, R. F. D. 7, b. 11; tajnik: Ivan Zupan, R. F. D. 7, b. 9; blagajnik: John Polanc, R. F. D. 7, b. 8; vti v Johnstown, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v dvorani dr. Triglav.

Zaveznik, St. 3, Franklin Conemaugh, Pa.

Predsednik: Frank Petrič, b. 2, Park Hill, Pa.; tajnik: Louis Krašna, b. 218 Conemaugh, Pa.; blagajnik: Mihail Vudnjal, b. 1, Park Hill, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v Slov. Izobraževalnem Domu.

Zavedni Slovenec, St. 4, Llyodell, Pa.

Predsednik: Jozef Culkar, b. 106; tajnik: George Jakopin, b. 76; blagajnik: Frank Kotar, b. 120; vti v Llyodell, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

Avstrijia, St. 5, Ralphon, Pa.

Predsednik: Anton Budina, R. F. D. 21; tajnik: Anton Resnik, b. 91; blagajnik: Mathew Ferlič, 211 Sherman St. Vti v Rock Springs, Wyo. — Seja vsako drugo nedeljo v Slov. Izobraževalnem Domu.

Smarnica, St. 6, Export, Pa.

Predsednik: Mihail Medved, box 67; tajnik: Frank Trebec, box 45; blagajnik: Nick Rogina, box 443. Vti v Export, Pa. — Seja vsako tretjo nedeljo.

Jedinstvo, St. 7, Claridge, Pa.

Predsednik: Anton Istenič; tajnik: Blagajnik: John Kralj, b. 227; Vti v Claridge, Pa. — Seja vsako drugo nedeljo ob 2. pop. v Slov. Narodnem Domu.

Planinski Raj, St. 8, Dawson, N. Mex.

Predsednik: Primoz Ulčar, b. 992; tajnik: Frank Kosernik, b. 491; blagajnik: Frank Slanovec, b. 431. Vti v Dawson, N. Mex. — Seja vsako tretjo nedeljo.

Jutranja Zarja, St. 9, Meadow, Lands, Pa.

Predsednik: Josip Hrvatin, box 263; tajnik: Andrej Posega, box 275; blagajnik: Josip Bizjak, box 253. Vti v Meadow Lands, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

Trpin, St. 10, Breezy Hill, Kans.

Predsednik: Ivan Pečnik, R. R. 2, box 222; Mulberry, R. F. D. 7, b. 56; blagajnik: John Zagore, b. 212. Vti v Breezy Hill, Kans. — Seja vsako tretjo nedeljo.

Dani se, St. 11, Dunlo, Pa.

Predsednik: Edward Dobnik, R. F. D. 7, b. 56; blagajnik: John Stritar, b. 72; Brownfield, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v Unlontown, Pa.

Zavetni Stajere, St. 12, Johnstown, Pa.

Predsednik: Fabjan Horvat; tajnik: Andrew Dobnik, R. F. D. 7, b. 56; blagajnik: Josip Smir, R. F. D. 7. Vti v Johnstown, Pa. — Seja vsako tretjo nedeljo v Celiso, Pa.

Zarja Svobode, St. 13, Dunlo, Pa.

Predsednik: Louis Strle, b. 12; tajnik: Andrej Obreza, b. 155; blagajnik: Frank Hočevar, b. 44. Vti v Dunlo, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v dvorani Izobraževalnega društva Vihar.

Danica, St. 14, Heilwood, Pa.

Predsednik: Mihail Blaskovič, box 224; tajnik: Louis Kitt, b. 85; blagajnik: Mihail Koruzovich, b. 144. Vti v Heilwood, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

Večernica, St. 15, Baggaley, Pa.

Predsednik: Franek Tekavec, b. 206; tajnik: Frank Grame, b. 206; blagajnik: Ant. Črnožar, b. 102. Vti v Republic, Pa. — Seja vsako drugo nedeljo ob 2. pop. v Republic, Pa.

Slovan, St. 16, Sopris, Colo.

Predsednik: Franek Lukancič, box 206; tajnik: Louis Jahn, b. 106; blagajnik: Joseph Ruhmeh, b. 106. Vti v Sopris, Colo. — Seja vsako prvo nedeljo ob 9. uri zjutraj v prostorih sovrača Ivan Končilja, v Piedmont, Colo.

Bratstvo, St. 16, Buxton, Iowa.

Predsednik: Frank Kristof, b. 104; tajnik: Frank Rastopnik, b. 683; blagajnik: Franc Rastopnik, b. 683. Vti v Buxton, Ia. — Seja vsako prvo nedeljo v prostoru sovrača Anton Tomšića.

Zora, St. 17, Akron, Mich.

Predsednik: Joseph Volk; tajnik: John Volk, Vti v Akron, Mich. — Seja vsako prvo nedeljo.

Zvon, St. 18, Braddock, Pa.

Predsednik: John Zaman, 1127 Maple Way; tajnik: Jacob Zalaznik, 843 Willow Way; blagajnik: Jerome Zagore, Box 142, East Pittsburgh, Pa. Vti v Braddock, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

Druženje Slovenec, St. 19, Carona, Kansas.

Predsednik: Al. Zupančič; tajnik in blagajnik: Franc Zupančič, b. 35. Vti v Carona, Kansas. — Seja vsako drugo nedeljo ob 10. uri dopoldne.

Nada, St. 20, Huntington, Arkansas.

Predsednik: Louis Kribnikar, box 1; tajnik: Ivan Marsi, box 32; blagajnik: Matija Ogradi, box 89. Vti v Huntington, Arkansas. — Seja vsako tretjo nedeljo.

Sokol, St. 21, West Mineral, Kansas.

Predsednik: Mihail Fine, Stone City, Kans.; tajnik: Louis Zupančič, box 4, Mineral, Kans.; blagajnik: Fr. Speiser, dopoldne za pribinjeni mesec.

box 136, Mineral, Kansas. — Seja vsako četrto nedeljo.

Od boja do zmage, St. 22, La Salle, Ill.

Predsednik: Leonard Alpner, 101 Main St., La Salle, Ill.; tajnik: Ferdo Arzenek, 2128 — St. St., Peru, Ill.; blagajnik: Joseph Otopec, 2309 — Ind. St., Peru, Ill. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani Sv. Alojzija.

Slovenski Bratje, St. 23, Coketown, W. Va.

Predsednik: Franc Kotnik, box 144, Coketown, W. Va.; tajnik: Fr. Kocian, box 86, Coketown, W. Va.; blagajnik: Matevž Požen, box 41, Thomas, W. Va. — Seja vsako zadnjo nedeljo za prihodnji mesec.

Ilijira, St. 24, Iselin, Pa.

Predsednik: Ivan Turk, box 241; tajnik: John Suštar, box 52; blagajnik: Gregor Rogelj, box 181. Vti v Iselin, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

Delavec, St. 25, Rock Springs, Wyo.

Predsednik: Wal. Jugovich; tajnik: Fr. Verhunc, 244 M. St.; blagajnik: Mathew Ferlič, 211 Sherman St. Vti v Rock Springs, Wyo. — Seja vsako drugo nedeljo v Slov. Izobraževalnem Domu.

Avstrijia, St. 26, Export, Pa.

Predsednik: Anton Budina, R. F. D. 21; tajnik: Michael Baloh, R. F. D. 212; blagajnik: John Kratj, b. 227. Vti v Export, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

Miroljub, St. 27, Diamondville, Wyo.

Predsednik: Alojzij Kralj, box 16, Diamondville, Wyo.; tajnik: Tom Pegan, box 124, Oakley, Wyo.; blagajnik: Andrej Muhar, box 104, Diamondville, Wyo. — Seja vsako drugo nedeljo.

Habsburški Sinovi, St. 28, S. Brownsville, Pa.

Predsednik: Anton Kovačič, b. 458, Republike, Pa.; tajnik: Ivan Erjavec, box 52; Orient, Pa.; blagajnik: Josip Zupančič, box 318, Republike, Pa. — Seja vsako drugo nedeljo.

Jutranja Zarja, St. 29, Meadow, Lands, Pa.

Predsednik: Josip Hrvatin, box 263; tajnik: Andrej Posega, box 275; blagajnik: Josip Bizjak, box 253. Vti v Meadow Lands, Pa. — Seja vsako tretjo nedeljo.

Trpin, St. 30, Breezy Hill, Kans.

Predsednik: Ivan Pečnik, R. R. 2, box 222; Mulberry, R. F. D. 7, b. 56; blagajnik: John Južnik, box 63, Breezy Hill, Kans.; blagajnik: Josip Žilbert, box 54, Breezy Hill Sta., Kans. — Seja vsako tretjo nedeljo.

Dani se, St. 31, Roslyn, Wash.

Predsednik: Martin Smolnič, box 335; tajnik: Frank Smolnič, box 335; tajnik in blagajnik: Franc Horvat, box 34, Roslyn, Wash. — Seja vsako prvo soboto v mesecu.

Zeleni vrt, St. 32, Palisades, Colo.

Predsednik: Anton Šajni, box 821; tajnik: Ivan Zupančič, box 766; blagajnik: Jakob Trojar, box 744. Vti v Palisades, Colo. — Seja vsako drugo nedeljo.

Slovenska Zastava, St. 33, Jenny Lind, Arkansas.

Predsednik: Frank Stocin, box 116, Jenny Ark.; tajnik: Alojzij Ocepek, R. F. D. 3, box 152; blagajnik: Anton Kralj, box 109. Vti v Jenny Lind, Arkansas. — Seja vsako drugo nedeljo pri sovraču Fr. Kralj.

Delavec, St. 34, Yukon, Pa.

Predsednik: Ivan Maren, box 195; tajnik: Anton Lavrič, box 8; blagajnik: Anton Golobr, box 92. Vti v Yukon, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo ob 10. uri dospel v Yukon Hall St. 1.

Planinski Raj, St. 35, Lorain, Ohio.

Predsednik: Jakob Hlapek, 1639 E. 1st St.; tajnik: John Prostor, 1095 Norwood Rd.; blagajnik: Frank Buldič, 1306 E. 55th St. Vti v Cleveland, O. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri dospel pri sovraču Fr. Kralj.

Slovenski bratje, St. 36, South Fork, Pa.

Predsednik: Mirko Grgurich, box 67; tajnik: Michael Bojenko, box 495; blagajnik: Luka Koharič, 127 Maple E. 29th St. Vti v Lorain, Ohio. — Seja vsako drugo nedeljo v prostorih sovrača Anton Kralj.

Edinost, St. 37, Barberon, Pa.

Predsednik: Ivan Maren, box 195; tajnik: Anton Lavrič, box 8; blagajnik: Anton Črnožar, b. 102. Vti v Barberon, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

Ljubljanski Grad, St. 38, DeKalb, Ill.

Predsednik: Pavle Kralj, 1163 E. 1st St.; tajnik: Frank Prebil, 1142 Market St. Vti v DeKalb, Ill. — Seja vsako drugo nedeljo pri sovraču Fr. Kralj.

Caven, St. 39, Wooster, Ohio.

Predsednik: Martin Čermelj; tajnik: Cyril Stibl, box 289 Wooster, Ohio; blagajnik: Frank Čermelj, box 304 Carrollton, O. — Seja vsako prvo nedeljo v prostorih sovrača Martina Čermelja.

Dobri Bratje, St. 38, Bridgeport, Ohio.

Predsednik: Frank Androjna, R. R. D. No. 2, box 31; tajnik: Martin Petnik, R. F. D. 2, box 31; blagajnik: Franc Wočko, box 462. Vti v Bridgeport, Ohio. — Seja vsako prvo nedeljo ob 8. uri dospelne v dvorani društva sv. Barbare, Baydsville, Ohio.

Daragh, Pa. St. 39.

Predsednik: Jožef Hauptman, box 140; tajnik: Ivan Babar, box 116; blagajnik: Ignac Založnik, box 439. Vti v Daragh, Pa. — Seja vsako četrto nedeljo.

Združenje Slovenec, St. 19, Carona, Kansas.

Predsednik: Al. Zupančič; tajnik in blagajnik: Franc Zupančič, b. 35. Vti v Carona, Kansas. — Seja vsako drugo nedeljo ob 10. uri dospelne.

Zora, St. 17, Akron, Mich.

Predsednik: Joseph Volk; tajnik: John Volk, Vti v Akron, Mich. — Seja vsako prvo nedeljo.

Zvon, St. 18, Braddock, Pa.

Predsednik: John Zaman, 1127 Maple Way; tajnik: Jacob Zalaznik, 843 Willow Way; blagajnik: Jerome Zagore, Box 142, East Pittsburgh, Pa. Vti v Braddock, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

Druženje Slovenec, St. 19, Carona, Kansas.

Predsednik: Louis Kribnikar, box 1; tajnik: Ivan Marsi, box 32; blagajnik: Matija Ogradi, box 89. Vti v Huntingtin, Arkansas. — Seja vsako tretjo nedeljo.

Sokol, St. 21, West Mineral, Kansas.

Predsednik: Mihail Fine, Stone City, Kans.; tajnik: Louis Zupančič, box 4, Mineral, Kans.; blagajnik: Fr. Speiser, dopoldne za pribinjeni mesec.

Slovenski Bratje, St. 41, Cleveland, Ohio.

Predsednik: Gabriel Rus, 3698 78th St.; tajnik: Alečnik, 8109 Marble Ave.; blagajnik: Jakob Volčanček, 3364 E. 82nd St. Vti v Cleveland, O. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Mladi Slovenec, St. 42, Oglesby, Ill.

Predsednik: Jožef Stok, box 19; tajnik: Hubert Dular, box 202; blagajnik: Frank Peterlin, box 4. Vti v Oglesby, Ill. — Seja vsako prvo nedeljo.

Sava, St.

IZ LEPŠIH ČASOV

HUMORESKA

V dijaskih letih sem stanoval silo, in ga ji povezane na glavo. Potem pa pride še ven in se zakazi v babnico. Ker sta bila oba večka vojašnica. Dijakov nas je lika in močna, začel se je lud, tobi v nji ceel razred. V vsakem da za nas kratkočasen boj. Takoj sano se locili v dve stranki: eni smo šantali Huzarja, drugi pa njegovo nasprotnico.

Kdo ve, kako bi se bil končal ta boj, ako bi nas ne bil prišel profesor podit. Tu mu je pa simila v glavo nesrečna misel, da je začel stovati borilca in borilko, češ, da dajeta mladini slab tegled.

Kakor bi trenil sta bila Huzar in dinamikarica marzen in ves srdce obnobil proti ubogemu profesoru. Huzar je široko stopil, dvignil pest proti njemu in zakričal, da je kar odmevalo:

"Ti nama boš dajal nauke, ti predi pokleti rokovnicat' t'!"

Konaj je profesor Griza zaslišal te besede, že se je obrnil in hitro za seboj zapirati vrata, da bi mu ne bilo treba poslušati nadaljnih psov. Slišali smo jih pa zato mi.

Ta je kraljevala visoko gori pod streho. Bila je pa tretna konaj enkrat v tednu, in sicer nikdar takrat ko Huzar. Bila sta si pa v vednem prepričani, Huzar na dvorišču in "gospa" dinamikarica pod streho. Kadar je bil trezen, je niti ozmerjal ni, ker se mu je zelo presramotno, "da bi se on, bivši huzar, menil s pijočim babo". Kadarn je pa imel svoj "moker dan", videli smo veseli in radovedni dijaki burko v satičnih slikah.

Predigra se je godila redno v Huzarjevem stanovanju. Tu ga je ostevala njegova boljša potovica. Ta hvaljezen poseb dobre hišne gospodinje je opravljala tako glasno, da se je razlegalo po celem poslopju. Ko smo zaslišali ujeno poslošno zmerjanje, popustili smo tako krajnjega ter pridržali na mostovče, odkoder smo ga lepo videni na dvorišče. Zakaj kmalu potem se je pričela igra.

Takojo po prijemanju razgovoru z "lubitelo" soprega se je navadno prikazal na dvorišču Huzar z velikanskim čevljaškim strojem na hrbitu in s čelico v rokah. Tu je oznanil vsem strankam v hiši, da bo odslej njegova žena z jezikom krapala njihove škrpete, on da gre po svetu.

Daleč seveda ni šel. Prišel je skozi vežo na trg, pogledal gori in dol ter odšel moških korakov nazaj na dvorišče. Tu je zopet razglasil, da je on gospodar v hiši in gre od doma, kadar se njeni zdi. Takrat je pa skoraj vselej pomoli dinamikarica svojo kuštravo glavo skozi okno v podstresku in iz njenih ust se je vsula kopja najbranejsih psov na Huzarja.

Ta je pa pogledal gori, pozugal s pestjo, piumili debelo na tla in sel v stanovanje odložit stroj in čelico. Zakaj s težkim strojem na hrbitu se ni ravno posebno pravno prepričati. Nato je pa zopet prišel ven in letese so psovke, zabeljene z najtecenjsimi kletvami, med dvoriščem in podstreskom, kakor strupene puščice.

Mi smo se seveda pri tem zabaval in imenito in ju celo bodrili še k vecjemu kričanju. Ob takih pričilih se je pa navadno prikazal profesor Jakob Griza iz svojega stanovanja v drugem nadstropju in nas z ostriimi besedami pognal iz mostovčev. Potem se je ozril na dvorišče, zmajal z glavo in počasi izginil v sobo.

Nekoč pa se Huzar ni poskusil z dinamikarico le z jezikom, mar več ji je zalučil tudi precej veliko kopito v glavo. Za ta junaški čin smo ga pojavili z gromovitim ploskanjem. Obžalovali smo same, da se je zabava tako hitro končala. Zakaj okno v podstresku se je izpraznilo in tudi Huzar je odšel v delavnico. Poprej se je pa še udaril pa pisič in se moško pojavil, da je tako spremeno "zamašil babi goflio".

Vračali smo se že v sobo, ko zaledamo dinamikarico korakati po stopnicah z dolgo dinamikarsko ščetjo. Takoj smo spoznali, da nas čaka še izreden užitek. In nismo smeli.

Dinamikarica gre naravnost k delavnici in opazi s ščetjo Huzarja po obrazu, ki ga je ravno pomilil skozi okno. Sedaj smo pa ploskali njej.

Toda prezgodaj se je veselila junaščina svojega maščevanja. Zakaj ometeni Huzar zagrablji pisker, v katerem se je kuhalo ko-

BIVŠI GRŠKI KRALJ KONSTANTIN, O KATEREM POROČAJO, DA JE NEVARNO BOLAN.

trkamo in vstopimo.

"Blagorodni gospod doktor", Gospod Brtonec je bil namreč nagovoril ga slovensko. "Huzar, kako domišljav in vase zanjibljen, je pred nekaj tedni očital vašemu Imenu se je za najlepšega fanta cesarjeva gospodu profesoru Grizi, lega mesta. Zato je tudi trdno u-

"Ako ne verjamete meni", drže se je mož, "vprašajte Brlogarico ali pa doktorja Gobo; ta dva vam lahko potrdita, da govorim res"

Od tistega due nas ni prišel profesor nikdar več podit, ako smo poslušali "koncert" na dvorišču.

Zato smo bili popolnoma prepričani, da mora biti nekaj resnike na Huzarjevi obdobjitvi. Toda kateri priči tej stvari do dana?

Iz Brlogarice nismo mogli nicesar spraviti, celo na dan njenega dobišča.

Tisto leto smo se obnesli še prav posebno. Poleg raznih stvari za razkriti, jesti in popiti smo ji podarili v znak dijanske hvaljnosti lepe rožaste copare. Upali smo, da ji na ta način omehčamo srce, da nam razdone skrivnost Grizerovjanja.

Toda naše upanje nas je varalo. Brlogarica je pojedla medene strukljek, popila vino, obulila rožaste copate in dosledno molčala o rokovnjaških činh profesorja Grize. Treba se je bilo torej ločiti doktorja Gobe, ki je stanoval v mali podstreski sobici.

Seveda nismo čakali, kaj bo, če ne gremo ven. Zdirjali smo na vso sapo po stopnicah, da se nismo niti utegnili ozreti, če jo maha na nam. Tako se je ponesele naše pozivedovanje.

Sčasoma sem pa pozabil na vse to. Same kadar mi je dal Griza slab red, načgal sem ga z rokovnjačem, seveda tako natihem, da me ni slišal.

Bilo je kakih dvajset let pozneje. Pokopavali smo ravno profesarja Griza. Zutraj je šel se na svoj navadni izpred. Popoldne mu pa kar naenkrat postane slab. Njegova stara služnika poslje po duhovnika in zdravnika, toda oba sta prišla prepotroša. Zadela ga je srečna kap. Stel sem si v dolžnosti kot njegov bivši učence, da zato je pa šel delat prvo izkušnjo sem mu skazal zadajo čast.

Po pogrebu se mi pridrži star mož ne posebno prikupljive vnašnosti. Barva in prvo nadstropje, sreči si bladit pa k lepi Franci na dvojno ter živo pričala, da je mož velik "sovražnik" in pokončni čevljačec vinske in žgane pijače.

Njegova zanemarjena in obnosenja skozi okno v podstresku in seveda je kazala, da ni v posebno ugodnih razmerah.

Začel je govoriti z menoj kot starem znancem. Ko ga začudeno pogledam, mi pravi smehlje:

"Gotovo ne spoznate v meni doktorja Gobe, jaz pa prav dobrotijo se ga naveličali povsod, ker je dijaka, ki je hotel zvesteti, kdaj raje držal kozarec kot pa pero, je bil profesor Griza rokovnjač.

Slednji je odpril lastno pisarno, rokovnjač. Takrat sem vas zapovedal, bolj zakotno, po raznih dil, da vam pa rad povem vse krémah. Zato smo ga tudi častili zgodbo in speziali boste, da smo z imenom "gospod doktor", kar danes pokopali z Grizo — zadujemo se mu je zdalek joko dobro, seveda rokovnjač. Samo za pijačo da samo kadar je bil malo natrhoste dati, ker se s sultan grilm kan. Ako je bil pa popolnoma težko pripravljati.

začel je pa zelo pijač, se ni bilo. Bil sem prav zadovoljen z njim, saj je pa tako le.

Moj sošolec Griza je silno hrenpel po lepo maskanih brikih. Večino je brskal pod nosom, avoravno je bil po celom obrazu takoj gladek, kakor jaz po dlani. Mazad je z vsemu mogočimi mazili, toda vse skupaj ni pomagal niti.

Slednji je zvedel nekje, da čim večkrat se kdo brije, tem hitreje raste. Odslej se je Griza bril vsek teden dvakrat.

Nekega dne ga presenetil pri tem važnem opravlju Brtonec. S hladom smehljam na ustnih ga vpraša:

"Kaj delete?"

"Kaj delam? Brrijem se, saj vidiš!" odvrne mu ta razumljenje.

"Brrijem se, ha-ha!", zakrohotata se zančljivo Brtonec. "Kaj pa brijeti, če smem vprašati? Za take golobradee, kakor ste vi, zadostuje se popolnoma brisača."

(Konec.)

PO ŠTIRIH VELIKIH SOBAH SE NAM JE POJALO IN PRETEPALO KAKIH STIRI NJAJNIH DIJAKOV, PETO NAJMANJŠO JE POVE CELO DOGOBDO. MEU SO ISIZVOLILI ZA GOVORNICA. PISAL SE JE PEPE BRTONEC.

Z velikim hruškom pridržimo po celj. Izbrali smo mu prav umestno

strmih stopnicah in se ustavimo krestno ime; bil je namreč dvakrat "Pepe". Celo pobiči iz prve gim-

Severova zdravja in družine
zdravje v družini

Vaše zdravje

zahteva snažnost in nastančno ravnanje pri vseh zdravničkih predpisih in nasvetih. Da vam bo mogoče odstraniti marsikako bolečino, ki preži od vseh strani na vas kot hude sovražnike, boste vsled tega vedno pripravljeni. Imejte vedno pri rokah!

To je izvrstan higijenski in antisepčno sredstvo, ki naj bi se razbilo srečno in pri izpiranju ust, pri gripe, pri antisepčnem izpiranju ran in otkrov. To zdravilo vam hudi in letih bolestne dele in srbice izpahka. Navodila so označena na zavitu. Cena 25c.

Na prodaj v vseh lekarinah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

VOJNA IN PREBIVALSTVO.

Teorije glede temeljnih vzrokov sedanje velike vojne so bile prav tako številne ter so še danes kot one glede časa, kadaj bo prišel konec te stranske vojne. Komaj poteče teden, da ne nuditi kaka osoba, kjer je stališče daje nje izrazom več ali manj povdarska, nova pojasnjava geldje tega predmeta. Ena najnovješih ter teorij prihaja iz ust dr. C. Killick Millarda, uradnega zdravnika v Leicester, Anglija, ki pravi:

— Skozi celo svetovno zgodovino je bilo preobilo prebivalstvo plodenosen vzrok za politični nemir in vojno. Blazne sanje Nemške glede svetovne nadvlade se je pospeševalo potom rapidnega naraščanja prebivalstva tekom zadnjih petdesetih let. Če bi se bil padec glede prirastka prebivalstva pojavil prej, — zaduha poročila kažejo, da je ta prirastek le nekoliko manjši kot oni v Angliji, — potem bi se morda dalo izogniti sedanji velikanski vojni.

treč postal samosten in odpurn lastno trgovino. Ključ do nje je bil pa lahko izbiral med najmanj lahko vi poveste, da je to res, lepšini in najbogatejšimi ljub.

Prošnja za novo pristopljeclje v članice naj se pošilja na vrhovnega zdravnika: John S. Stefanec, 268½ First Avenue, Milwaukee, Wis.

Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika poročnega odbora: Math. Zgonc, Box 423, Ely, Minn.

Slovenska-Hrvatska Zveza

v Združenih Državah Ameriških in Canadi.

Inkorporirana 11. junija 1906 v državi Mich.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK GREGORICH, Box 29, Dodgeville, Mich.

Podpredsednik: GEORGE KOTZ, 115 Grant Avenue, Eveleth, Minn.

Prvi tajnik: ANTON GESHEL, Borgo Block, Calumet, Mich.

Zapisnikar: MATTHIAS OZANICH, Seventh Street, Calumet, Mich.

Blagajnik: VINCENT ARBANAS, First National Bank, Calumet, Mich.

NADZORNI ODBOR:

I nadzornik: ANTON GERZIN, Eveleth, Minn.

II nadzornik: JOHN B. MALNAR, Calumet, Mich.

III nadzornik: PAUL SHALTZ, 209 Seventh St., Calumet, Mich.

POROTNI ODBOR:

I porotnik: MATH. ZGONC, Box 423 Ely, Minn.

II porotnik: VILJEM MIHELIČ, Calumet, Mich.

III porotnik: FRANK LEVSTIK, Box 103, Aurora, Minn.

POMOŽNI ODBOR:

JOHN KAMBICH, 417 Osceola St., Laurium Mich.

LUKAS STEFANEK, Calumet, Mich.

MARKO JOTICH, Calumet, Mich.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. JOHN S. STEFANEZ, 268½ First Avenue, Milwaukee, Wis.

ODVETNIK:

ANTHONY LUCAS, Calumet, Mich.

Uradno glasilo: GLAS NARODA.

Odgovor.

Nekdaj so vprašali Imanu Ha-sana:

— Kaj je boljše: velika učenost, ali veliko premoženje?

— Učenost — je odvrnil modrijan.

— Če je učenost boljša, zakaj pa trkajo učenjaki na vrata bogatinov in ne nasprotno?

— Ker učenjaki znajo ceniti vrednost denarja, bogatini pa ne vredno, koliko je vredna učenost.

Iščem svojega strica FRANKA ŽAGARA, ki si je, kakor mi zna, pozneje premenil rod in ime v Fram Smith. Pred petimi leti se je nahajjal nekje v severnih državah, ne vem pa, kje je sedaj. Če bi sam bral ta oglas, ali pa če kdo izmed rojakov ve zanj, vladuji vredno prosim, naj mi naznam, za kar mu bomo neizmerno hvaležna.

Želeni so zdravim očesom, ki ga pošljete, da boste prenehanje zdravja, srečno vratite. Če je zdravje v kristi v hrbtni in vratni tudi pri učinku na bolnino, kjer je kranj.

Načrtujem, trganje, bolezni, rastek, arboz, skroto, v druge bolezni, ki postanejo včasih težki, zdravje v tem potrebuje le.

SLOV. DELAVSKA

PODPORNA ZVEZA

Inkorporirana 22. aprila 1909
v državi Penn

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Prezident: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZOREK, R. F. D. 2, Box 118, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANC PAVLOVIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRICH, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNJI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNELL, Box 95, Wilcock, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVSÉ, 1 Grab St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 127th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.
Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki, so ujedno prešli, posljili več dospel naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštini, Expressini, ali Bandini denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovijo: Blaž Novak, Title Trust & Quarantine Co. in tako naslovjeni poslušajo z mesecnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakve pomakanjstvo, naj to nemudoma naznamo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

SPOMLADNI VALOVI

ROMAN.

I. TURGENJEV. — ZA "GLAS NARODA" J. T.

(Nadaljevanje.)

Sanin ni nič odgovoril, ampak se je samo naraholo priklonil in odšel.

Gospod Kluber se je delal, kot da bi ne opazil Saninove odsotnosti in njegovega pogovora s častniki. Neprstano je silil v kočija, za, naj takoj naprej.

Gemmni ni izpogovoril s Saninom nobene besede. Niti pogledala ga ni. — Iz ajenih stisnjenejih obrvi, stisnjenejih ustnic in srdečnih pogledov je bilo razvidno, kaj se dogaja v njeni duši.

Samo Emil bi bil rad govoril z njim. Vedel je namreč, da se je Sanin pogovarjal s častniki, da je vrgel na mizo nekaj belega, košček papirja ali vizitko. — Mlademu fantu je sreco mogoče utripalo in lica mu so rdebla.

Najrajše bi objel Sanina in pričel jokati, ali bi pa skočil na častnike in jih premali, če bi jih mogel.

Slednji je voznik napregel. — Stopili so v kočijo ter se odpeljali. — *

Gospod Kluber je eelo pot govoril. — Toda govoril je čisto sam. Nikdo mu ni ugovarjal, nikdo pritrjeval. — Rekel je, da niso storili prav, ker ga niso ubogali. Če bi obedovali v vrtnem salonu kot je rekel on, bi se ničesar ne priperilo.

Pritoževal se je nad vladom, ker ne poneti dovolj častnikov, kako se imajo obnašati napram drugim ljudem ter pristavljal, da bo to dovedlo k popolni revoluciji.

Ze tekom izprehoda, katerega so bili napravili pred obedom, ni bila Gemma nička zadovoljna z gospodom Kluberjem. Ko je pa njen ženin na povratku začel klatiti take fraze, se ga je začela sramovati. Če je le mogla, je proselje pogledala Sanina. Sanin je občutil napram nji več sočutja kot pa jeje napram gospodu Kluberju.

Sam pri sebi se je pa veselil, da se je tako zgodilo, kajeb temu, da se moral prihodnje dni dvojbojevati.

Ko je pred vratmi sladčičarne pomagal Sanin Gemmu iz kočije, ki je skrivil stisnil v roko rozo, katero je bil osvojil. — Mladanka je zardela in jo skrivil v nedrije.

Čeravno še ni bilo pozno, ni hotel iti v hišo, in tudi Gemma ga ni siliла k temu.

Sicer je pa tudi Pantaleon, ki jih je sprejel na hišnem pragu, rekel, da gospa Leona že spi.

Po kratkem slovesu je odpeljal Sanina Kluber v njegovo gostilno. — *

Do desetih bom čakal častnika — si je mislil Sanin naslednje jutro, ko se je oblačil. — Če ga do tedaj ne bo, lahko pride za men.

Toda Nemci imajo navado zgodaj vstajati. Še pred deveto uro mu je naznanil natakar, da bi rad govoril žnjim nadporočnik Richter. — Ta gospod Richter je bil čisto mlad človek, skoraj še deček. Svojemu mlademu obrazu je hotel dati izraz resnosti, pa se mu ni posrečilo. Bil je tako razburjen in v tako veliki zadregi, da bi se skoraj izpodalknil ob svojo sabljo, ko je vstopil v sobo.

Jedljaj in v preej slabi francoski je povedal Saninu, da je prišel v zadevi svojega prijatelja barona Donhofa, ter prosil Sanina, naj prekliče razjaljive besede in da je najboljše, če se nasprotnika mirnimi potom poravnata.

Sanin je rekel, da se neće opraviti in da ne bo ničesar preklical, ampak da hoče imeti potrebno zadoščenje. Prosil ga je naj pride po pretekli dveh ur, češ, da bo do tedaj že lahko izbral sekund.

Little Americans Do your bit!

Eat Corn meal mush-Oatmeal-Corn flakes-Hominy and rice with milk. Eat no wheat cereals. Leave nothing on your plate.

UNITED STATES FOOD ADMINISTRATION

Izvrstno zdravilo za želodec.

Pri zdravljenju želodec se potrebuje zdravilo, ki ne ukrepi le celega sistema, ampak, ki tudi uravna ves prebavni aparat. Stari ljudje posebno potrebujejo tako toniko. Ako nimate teka, če ste zaprti, če je jezik grampov, če imate slab okus in ustih ali pa če ne prebavate dobro, potem vam bo

Severov

Želodčni grenčec

(Severa's Stomach Bitters) izvrstno pomagal. Kamalu boste čutili bolje, imeli boste boljši tek, zaprtje bo preslo, prebava se uredi in v splošnem bo ukrepčan ves prebavni sistem.

Posebno priporočljivo je za stare, slabobe in izdelane ljudi in milo prebavna tonika.

Celo zdravi ljudje bi morali včasih vrati te toniku. Vrati je je treba pred jedja.

Naprodaj v lekarnah. Cena 75c. in \$1.50. Ako jo nima slučajno vaš lekarnar, potem mu naročite, da jo za vas naroči. Ako noče tega storiti, potem jo vam poslje mi, ako nam posljete potrebno sveto.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

danta. — Zlodja — je misil pri tem — koga naj izberem, ko venjam nekogar ne poznam.)

Gospod Richter se je poslovil, na pragu je pa obstal ter rekel, da bi se baron Donhof rabil pobotal, češ, da se smatra deloma krivega in da bi bil v tem slučaju Saninov preklic sam nekaj formalnega.

Sanin je odvrnil, da se ne zaveda nikake krivide ter da se mu vsled tega ne zdi potrebno opravljati se.

— No potem — je rekel gospod Richter ter zardel — pa ne bo preostajalo drugega kot izmeniti par prijateljskih strelov.

— Ne vem, kaj mislite s tem reči — je rekel Sanin. — Ali bova v zrak strejalja? — Upam, da ne.

— Ne, ne, saj ne mislim tako — je jecal častnik. — Jaz sem samo tako mislil, ker je stvar — in sicer med izobraženimi ljudmi — sicer bom pa govoril z vašim sekundantom.

Ko je odšel, je sedel Sanin na stol ter začel strmeti v tla.

— Zdi se mi, da se je moje življenje tukaj popolnoma izpremnilo — je murmur sam pri sebi. — Preteklost in bodočnost — vse se se izliva v eno in sproti izginja. — Samo nekaj je gotovo, namreč to, da se bom moral dvobojevati. — S kom in zakaj pa še sam ne vem.

— Sedaj pa ne smem izgubljati časa, pač pa delati.

Medtem se so odprla vrata, na pragu se je pojavit Pantaleon, držeč v rokah malo pismice.

— Večkrat sem trkal, pa me niste slišali. — Mislite sem že, da vas ni doma — je rekel starec ter mu izročil pismo. — Od Signorine Gemme....

Sanin je mehanično raztrgal zlepko in bral.

Gemma mu je pisala, da jo je včerajšnji dogodek zelo razburil in da hoče na vsak način govoriti žujim.

— Signorina je zelo razburjena — je rekel Pantaleon, ki je najbrž vedel, kaj mu je pisala. — Rekla mi je, naj grem pogledat, kaj delate in naj vas privedi seboj.

Sanin je uprl svoje oči v starega igralca in postal zelo zamisljen. Neka čudna misel se mu je porodila v glavi, in se mu je zdela sprva neizvedljiva....

— Sicer pa — zakaj ne — je rekel sam pri sebi.

— Gospod Pantaleon....

Starec se je stresel, skril brado v svoj visok ovratnik ter pogledal Sanina.

— Ali veste — je nadaljeval, — kaj se je včeraj zgodilo?

Pantaleon se je zopet zdrnil in ga debelo pogledal.

— Da, vem, — Emil mi je vse povedal.

— Ali, torej veste! — No, to je pa lepo. — Poslušajte. — Ravnikar je bil pri meni nek častnik. — Oni nesramnež me je namreč pozval na dvoboj. — Jaz sem sprejel poziv, nimam pa nobenega sekundanta. — Povejte mi, ali hočeš biti moj sekundant?

Pantaleon se je zopet zdrnil in ga debelo pogledal.

— Ali se morate na vsak način biti?

— Na vsak način. — Če bi se ne bil, bi bil na meni vedno madež strahopetstva in sramote.

— Hm! — Kaj pa če bi ne hotel biti vaš sekundant? — Ali si boste v tem slučaju poiskali koga drugega?

— Seveda.

Pantaleon je sklonil glavo.

— Dovolite mi samo eno vprašanje, gospod Sanini.

— Le vprašajte.

— Ali ne bo dvoboj vrgel slabu luč na gotove osebe?

— Ne vramem. — Pa četudi — jaz ne morem drugače.

— Hm! — Pantaleonova glava bi kmalo vsa zlezla v visok ovratnik.

— Ali ima tudi ta Kluberio kaj opravka pri tem?

— Ne, on nima nobenega opravka.

— Prokleti! — Pantaleon se je zlobno zarečal. — Na vsak način vam moram biti hvalezen, da me smatrate kljub moji nizki službi za častivrednega človeka. — Na vsak način pa moram še nekoliko premisliti.

— Toda časa ne smemo izgubljati, gospod Ci — — Cippa — —

— — tola — je dokončal starec besedo. — Dajte mi eno uro časa. — Stvar se navsezadnje tiče hčerke mojih dobrotnikov in vsled tega moram zadevo premisliti. — To je moja dolžnost. — V treh četrteh ure boste že izvedeli, kaj nameravam.

— Dobro, jaz bom čakal toliko časa.

— Kaj naj pa sporocim gospodini Gemmu?

Sanin je zapisal na košček papirja:

— Ničesar se ne boje, moja draga prijateljica! — Po preteklih ur bom prišel k vam ter vam vse pojasnil. — Prisrečno se vam zahvaljujem za sočutje, ki mi ga posvečate.

Zvil je listek ter ga izročil Pantaleonu.

— Ta ga je skrivil v žep ter se enkrat ponovil.

— V eni uri torej!

Na pragu se je vstavil, zavzel pozno opernega pevca, pogledal v zrak ter začel deklamirati:

— Plemeniti mladenič! — Velikodušno sreč! — (Nobile giovanotto! Gran cuore!) — Dovolite slabemu starecu — a un vecchietto

— da vam stisnem vašo možko d'emosie — la vostra valorosa destra!

Zatem se je globoko priklonil in odšel.

Sanin je gleda za njim.

Nato je vzel v roko časopis in začel čitati, pa ni vedel, kaj čita.

(Dalje prihodnje.)

POZOR, DEKLETA!

Trije slovenski fantje se želijo seznaniti s tremi Slovenkami, ki so izobražene v trgovini. Ne zahteva se demar, ampak morajo biti poštena dekleta v starosti od 20 do 25 let, ki bodo dobre žene. Mi smo trije, ki imamo svoje trgovine, in sicer grocerijo, mesarstvo in gledališče: starci smo 22, 28 in 30 let. Odgovarja se samo na resna pisma. Naslovite pisma tako: J. F. M. F. AD. RECHTER & CO.